Облікова картка ДіР

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0225U004850

Державний реєстраційний номер: 0121U108522

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 20-12-2025

II. Етап виконання ДіР

Номер етапу: 1

Назва етапу: Розроблення оптимізованої технології виробництва насіння нішевих зернобобових культур (нут, сочевиця) з високими посівними якостями

Початок етапу: 01.2021

Закінчення етапу: 12.2025

Вид звітного документа: Остаточний звіт

III. Відомості про виконавця ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Одеська державна сільськогосподарська дослідна станція Інституту кліматично орієнтованого сільського господарства Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 00729511

Місцезнаходження: Маяцька дорога, 24, селище Хліободарське, Біляївський р-н., Одеська обл., 67667, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: 380977920122

IV. Відомості про співвиконавців ДіР

V. Відомості про замовника ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Національна академія аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 00024360

Місцезнаходження: вул. Михайла Омеляновича-Павленка, буд. 9, м. Київ, 01010, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Кабінет Міністрів України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: 380442801085

VI. Джерела, напрями та обсяги фінансування ДіР

Підстава для проведення ДіР: 34 - договір (замовлення) з центральним органом виконавчої влади, академією наук (головними розпорядниками бюджетних коштів на проведення НДДКР)

Напрям фінансування: 2.1 - фундаментальні дослідження

Джерела фінансування

7713 - кошти держбюджету

Код програмної класифікації видатків і кредитування (КПКВК): 6591060

Фактичний обсяг фінансування (тис. грн.): 1330.000

VII. Відомості про ДіР

Назва роботи українською:

Розроблення оптимізованої технології виробництва насіння нішевих зернобобових культур (нут, сочевиця) з високими посівними якостями

Назва роботи англійською:

Development of the optimized technology of production of seeds of niche legumes (chickpeas, lentils) with high sowing qualities

Реферат українською:

Синтетичними доборами виділено лінії нуту Лінія Х 11–23, Лінія Х 14–23, Лінія Х 17–23, Лінія Х 18–23, Лінія Х 27–23, Лінія Х 28–23, з комплексною толерантністю до посухи. Лінія Х 30–23. Виділено лінії сочевиці Лінія Яр 03–23, Лінія Яр 05–23, Лінія Яр 07–23, Лінія Яр 11–23, з комплексною толерантністю до посухи. Урожайність зерна новостворених ліній нуту перевищує стандарт (сорт Достаток) на 5,2-7,8 %. Новостворені лінії сочевиці перевищують стандарт (сорт Антоніна) на 7,5–8,1 %. Максимальна врожайність насіння нуту зафіксована у сорту Ярина з застосуванням гербіцидів в суміші д.р. Імазамокс + д.р. Бентазон та за ручного прополювання. В середньому за роки досліджень за внесення гербіцидів в суміші д.р. Імазамокс + д.р. Бентазон, величина врожайності складала 1,70 тонн на гектар, що перевищує контрольний варіант на 0,52 тонни на гектар або на 44,1%. Збільшення вмісту білка та жиру спостерігалося під впливом суміші гербіцидів д.р. Імазамокс + д.р. Бентазон. Застосування суміші гербіцидів д.р. Імазамокс + д.р. Бентазон підвищувало лабораторну схожість на 8-10%, а ручне прополювання збільшило лабораторну схожість насіння на 9–10%. Внесення суміші гербіцидів д.р. Імазамокс + д.р. Бентазон підвищили енергію проростання на 6-8%. Встановлено позитивний вплив комплексних мікроелементів за позакореневого підживлення на показники урожайності нуту та сочевиці. Найбільший ефект відбувався за використання препарату «Ярило активний старт PRO + Авангард Комплекс Бобові». Врожайність насіння сочевиці при застосуванні цього препарату становила 2,49□т/га, що перевищує контроль на 0,56□т/га або на□29,11□%. Максимальна врожайність насіння нуту при застосуванні цього препарату становила 1,70 т/га з перевищенням контрольного варіанту (без обробки мікроелементами) на 0,52 т/га або на 44,1%. Використання суміші комплексних мікроелементів «Ярило активний старт PRO + Авангард Комплекс Бобові» підвищувало енергію проростання насіння нуту на 7–9 %, а сочевиці – на 6–8 %.

Реферат англійською:

Synthetic selections have identified chickpea lines Line X 11–23, Line X 14–23, Line X 17–23, Line X 18–23, Line X 27–23, Line X 28–23, with complex drought tolerance. Line X 30–23. Lentil lines Line Yar 03–23, Line Yar 05–23, Line Yar 07–23, Line Yar 11–23, with complex drought tolerance have been identified. The grain yield of newly created chickpea lines exceeds the standard (variety Dosatok) by 5.2-7.8%. Newly created lentil lines exceed the standard (variety Antonina) by 7.5–8.1%. The maximum yield of chickpea seeds was recorded in the Yaryna variety with the use of herbicides in a mixture of herbicides Imazamox + herbicides Bentazon and manual weeding. On average over the years of research, when applying herbicides in a mixture of d.r. Imazamox + d.r. Bentazon, the yield was 1.70 tons per hectare, which exceeds the control option by 0.52 tons per hectare or 44.1%. An increase in protein and fat content was observed under the influence of a mixture of herbicides d.r. Imazamox + d.r. Bentazon. The use of a mixture of herbicides d.r. Imazamox + d.r. Bentazon increased laboratory germination by 8-10%, and manual weeding increased laboratory seed germination by 9-10%. The application of a mixture of herbicides d.r. Imazamox + d.r. Bentazon increased germination energy by 6-8%. A positive effect of complex microelements during foliar feeding on chickpea and lentil yield indicators was established. The greatest effect was achieved with the use of the drug “Yarylo Active Start PRO + Avangard Complex Legumes”. The yield of lentil seeds when using this drug was 2.49 t/ha, which exceeded the control by 0.56 t/ha or 29.11%. The maximum yield of chickpea seeds when using this drug was 1.70 t/ha, exceeding the control variant (without treatment with microelements) by 0.52

t/ha or 44.1%. The use of the mixture of complex microelements “Yarylo Active Start PRO + Avangard Complex Legumes” increased the germination energy of chickpea seeds by 7–9%, and lentils by 6–8%.

Індекс УДК: 633.31/.37; 635.65

Коди тематичних рубрик: 68.35.31

Керівники роботи

Власне Прізвище Ім'я По-батькові: Марченко Тетяна Юріївна

Науковий ступінь: д. с.-г. н.

Вчене звання: старший науковий співробітник

Ідентифікатор ORCID ID:

Додаткова інформація:

VIII. Наукова (науково-технічна) продукція (НТП)

Назва НТП українською: Науково-практичні рекомендації виробництву щодо ефективності позакореневого підживлення рослин нуту та сочевиці мікроелементами для підвищення врожайності та покращення якості насіння

Назва НТП англійською: Scientific and practical recommendations for production on the effectiveness of foliar feeding of chickpea and lentil plants with microelements to increase yield and improve seed quality

НТП, яку передбачалося створити: Створено

Причини, через які НТП не було створено:

Отримані результати: Методичні документи

Галузь застосування: сільське господарство

Реєстраційний номер картки технології:

Опис НТП: У рекомендаціях обґрунтовано ефективність позакореневого підживлення рослин нуту та сочевиці мікроелементами для підвищення врожайності та покращення якості насіння нуту та сочевиці. Наведено елементи інноваційної технології вирощування нуту та сочевиці в умовах кліматичних змін у Південному Степу. Інноваційна технологія побудована на інтегрованому підході, що поєднує біологічні, екологічні, технологічні та економічні складові. Наведено характеристику кращих новостворених ліній нуту та сочевиці. Використання комплексних мікроелементів для позакореневого підживлення – це найефективніший спосіб забезпечення максимальної індивідуальної продуктивності рослин сочевиці та нуту.

Соціально-економічна спрямованість НТП: Збільшення обсягів виробництва, Поліпшення стану навколишнього середовища, Економія енергоресурсів

Вплив НТП на довкілля: запропоновані технологічні заходи щодо збереження родючості ґрунтів, недопущення поширення інвазійних хвороб та шкідників.

Впровадження НТП: Впроваджено

Практична реалізація НТП

Початок етапу: 01.2026

Закінчення етапу: 12.2026

Споживачі продукції:

Перспективні ринки:

Характер співробітництва з інвестором

Потрібний обсяг інвестицій, тис. грн.:

Права, що надаються інвестору після завершення роботи:

Наявність бізнес-плану:

Техніко-економічне обгрунтування:

Потенціальний обсяг продажу, тис. грн.:

Очікуваний термін окупності (років):

Додаткова інформація:

Назва НТП українською:Оптимізована технологія виробництва насіння нуту та сочевиці за наступними елементами: інтегрований захист посівів від бур'янів, хвороб і шкідників, інспектування сортових посівів, збирання та післязбиральна доробка насіння (науково-методичні рекомендації)

Назва НТП англійською: Optimized technology for chickpea and lentil seed production based on the following elements: integrated crop protection from weeds, diseases and pests, inspection of varietal crops, harvesting and post-harvest processing of seeds (scientific and methodological recommendations)

НТП, яку передбачалося створити: Створено

Причини, через які НТП не було створено:

Отримані результати: Методичні документи

Галузь застосування: сільське господарство

Реєстраційний номер картки технології:

Опис НТП: Обґрунтовано ефективність інтегрований захист посівів від бур'янів, хвороб і шкідників рослин нуту та сочевиці мікроелементами для підвищення врожайності та покращення якості насіння. Застосування цієї системи забезпечує: високу польову та лабораторну схожість (≥ 90 %), стабільну енергію проростання, генетичну чистоту сортів, мінімальні механічні пошкодження, збереження високих товарних та посівних якостей упродовж зберігання

Соціально-економічна спрямованість НТП: Збільшення обсягів виробництва, Поліпшення стану навколишнього середовища, Економія енергоресурсів

Вплив НТП на довкілля: запропоновані технологічні заходи щодо збереження родючості ґрунтів, недопущення поширення інвазійних хвороб та шкідників.

Впровадження НТП: Впроваджено

Практична реалізація НТП

Початок етапу: 01.2026

Закінчення етапу: 12.2026

Споживачі продукції:

Перспективні ринки:

Характер співробітництва з інвестором

Потрібний обсяг інвестицій, тис. грн.:

Права, що надаються інвестору після завершення роботи:

Наявність бізнес-плану:

Техніко-економічне обгрунтування:

Потенціальний обсяг продажу, тис. грн.:

Очікуваний термін окупності (років):

Додаткова інформація:

IX. Бібліографічний опис

Марченко Т.Ю., Кривенко А.І., Зорунько В.І., Пілярська О.О. Формування врожаю та якості насіння нуту залежно від елементів технології. Таврійський науковий вісник. 2024. № 139. Ч.1. С.135–145. https://doi.org/10.32782/2226-0099.2024.139.1.18.

Марченко Т.Ю., Кривенко А.І., Зорунько В.І., Соломонов Р.В., Пілярська О.О., Когут І.М., Сергєєв Л.А., Левчун С.А. Фотосинтетичний потенціал сортів нуту залежно від елементів агротехнології за кліматичних змін. Аграрні інновації. 2024. № 27. С.61-68. https://doi.org/10.32848/agrar.innov.2024.27.9

Сергєєв Л. А., Когут І. М., Руденко В. А., Марченко В. Д. Формування врожаю та якості насіння сочевиці залежно від елементів технології. Аграрні інновації. 2025. № 33. С. В друці

Сергєєв Л. А., Марченко Т. Ю., Когут І. М., Почколіна С. В., Марченко В.Д. Урожайний потенціал сортів сочевиці залежно від елементів агротехнології за кліматичних змін. Український природничий журнал. 2025. № 14. С. В друці

Сергєєв Л. А., Когут І. М., Марченко Т. Ю. Оптимізована технологія виробництва насіння нуту та сочевиці за наступними елементами: інтегрований захист посівів від бур'янів, хвороб і шкідників, інспектування сортових посівів, збирання та післязбиральна доробка насіння : Науково-методичні рекомендації / Національна академія аграрних наук України ; Одеська державна сільськогосподарська дослідна станція Інституту кліматично орієнтованого сільського господарства. Одеса : Олді+, 2023. – 39пс.

Сергєєв Л. А., Когут І. М., Марченко Т. Ю., Волкова Н. Е., Сліщук Г. І. Ефективність позакореневого підживлення рослин нуту та сочевиці мікроелементами для підвищення врожайності та покращення якості насіння : науково-практичні рекомендації. Одеська державна сільськогосподарська дослідна станція Інституту кліматично орієнтованого сільського господарства Національної академії аграрних наук України. – Одеса : Олді+. 2025. 70 с. ISBN 978-617-8559-52-6

Жигайло Д. С., Марченко Т. Ю. Формування якості насіння нуту залежно від елементів технології. Аграрна освіта і наука: досягнення та перспективи розвитку: матеріали VI міжнародної науково-практичної конференції присвяченої видатним вченим Васильківському С.П. і Молоцькому М.Я. – засновникам наукової школи з селекції та насінництва пшениці і картоплі, (м. Біла Церква, 27 березня 2025 року). Біла Церква: Білоцерківський національний аграрний університет, 2025.С.153–155.

Левчун С.А., Марченко Т.Ю. Формування врожаю насіння нуту залежно від елементів технології. Аграрна освіта і наука: досягнення та перспективи розвитку: матеріали VI міжнародної науково-практичної конференції присвяченої видатним вченим Васильківському С.П. і Молоцькому М.Я. – засновникам наукової школи з селекції та насінництва пшениці і картоплі, (м. Біла Церква, 27 березня 2025 року). Біла Церква: Білоцерківський національний аграрний університет, 2025. С.165–167.

Жигайло Д.С., Марченко Т.Ю. Формування якості насіння нуту залежно від елементів технології. «Ротмістровські читання частина 1: технології вирощування сільськогосподарських культур та трансформація властивостей ґрунту в умовах змін клімату»: збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції присвяченої до 130-річчя заснування Одеської державної сільськогосподарської дослідної станції, смт Хліободарське, 28 березня 2025 року. Одеса: Одеська ДСДС ІКОСГ НААН, 2025. С.125–128

Жигайло Д. С., Марченко Т. Ю. Формування врожаю насіння нуту залежно від елементів технології. «Вклад наукових інвестицій у розвиток агропромислового комплексу в умовах обмеженого ресурсного забезпечення» : матеріали ІІ Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції молодих вчених і спеціалістів (Дніпро, 04 квітня 2025 р.). Дніпро: ДУ Інститут зернових культур. 2025. С.113-116.

Жигайло Д. С., Марченко Т. Ю. Вплив елементів технології на формування врожаю нуту культурного. Науково-інноваційний розвиток агровиробництва як запорука продовольчої безпеки України: вчора, сьогодні, завтра: матеріали VII Всеукраїнської науковопрактичної конференції, Київ, 16–17 квітня 2025 р. / НААН, ННСГБ, Ін-т історії аграр. науки, освіти та техніки, Ін-т с.-г. Степу НААН. Вінниця : Нілан-ЛТД, 2025. С.233-234.

Levchun S., Marchenko T. Formation of chickpea seed yield depends on technology elements. Єдиний світ – єдине здоров'я: збірник матеріалів II Міжнародної науково–практичної конференції, 3-4 червня 2025 року, м. Одеса, Україна. Одеса: Інститут кліматично орієнтованого сільського господарства НААН, 2025. С. 115

Жигайло Д. Марченко Т. Вплив елементів технології на якість насіння нуту. Єдиний світ – єдине здоров'я: збірник матеріалів II Міжнародної науково–практичної конференції, 3-4 червня 2025 року, м. Одеса, Україна. Одеса: Інститут кліматично орієнтованого сільського господарства НААН, 2025. С.120.

X. Заключні відомості

Керівник юридичної особи — Сергєєв Леонід Аркадійович
кандидат с.-г. наук

Перелік осіб-виконавців

Боровик Віра Олександрівна
(д. с.-г. н., старший науковий співробітник, 06.01.01)

Марченко Тетяна Юріївна
(д. с.-г. н., професор, 06.01.05)

Соломонов Руслан Вячеславович
(кандидат с.-г. наук, с.д., 06.01.05)

Відповідальний за підготовку облікових документів — Марченко Тетяна Юріївна

Телефон — +380954429212

Реєстратор — Юрченко Тетяна Анатоліївна

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності — Юрченко Тетяна Анатоліївна

